

I

(Legislativní akty)

NAŘÍZENÍ

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) č. 1227/2011

ze dne 25. října 2011

o integritě a transparentnosti velkoobchodního trhu s energií

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 194 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,

po konzultaci s Výborem regionů,

v souladu s řádným legislativním postupem ⁽²⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Je důležité zajistit, aby spotřebitelé a další účastníci trhu mohli mít důvěru v integritu trhů s elektřinou a plynem, aby ceny stanovené na velkoobchodních trzích s energií odrážely spravedlivou a konkurenční interakci mezi nabídkou a poptávkou a aby nebylo možné získávat výhody ze zneužívání trhu.
- (2) Cílem větší integrity a transparentnosti velkoobchodních trhů s energií by měla být podpora otevřené a spravedlivé hospodářské soutěže na velkoobchodních trzích s energií ve prospěch konečných spotřebitelů energie.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 132, 3.5.2011, s. 108.

⁽²⁾ Postoj Evropského parlamentu ze dne 14. září 2011 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 10. října 2011.

(3) Evropský výbor regulátorů trhů s cennými papíry a Skupina evropských regulačních orgánů pro elektroenergetiku a plynárenství v poskytnuté radě potvrdily, že v rámci stávajících právních předpisů nelze náležitě řešit otázky integrity trhu na trzích s elektřinou a zemním plynem a doporučily, aby bylo zváženo zavedení vhodného legislativního rámce přizpůsobeného potřebám odvětví energetiky, který zamezí zneužívání trhu a zohlední specifické podmínky odvětví, které nejsou upraveny jinými směrnici a nařízeními.

(4) Velkoobchodní trhy s energií jsou v celé Unii čím dál tím víc vzájemně propojené. Zneužívání trhu v jednom členském státě často ovlivňuje nejenom velkoobchodní ceny elektřiny a zemního plynu při obchodování přes státní hranice, ale i maloobchodní ceny pro spotřebitele a mikropodniky. Proto problém zajištění integrity trhů nemůže být záležitostí pouze jednotlivých členských států. Pro dotvoření plně fungujícího, vzájemně propojeného a integrovaného vnitřního trhu s energií je velmi důležité, aby probíhalo důsledné monitorování přeshraničního trhu.

(5) Velkoobchodní trhy s energií zahrnují jak komoditní trhy, tak i trhy s deriváty, které jsou životně důležité pro trhy s energií a finanční trhy, a tvorba cen je v obou sektorech vzájemně propojená. Zahrnují mimo jiné regulované trhy, mnohostranné systémy obchodování a mimoburzovní (OTC) transakce a dvoustranné smlouvy, a to přímé nebo zprostředkované.

(6) Dosud byly postupy monitorování trhů s energií specifické pro jednotlivé členské státy a sektory. V závislosti na celkovém tržním rámci a situaci v oblasti regulace to může mít za následek, že obchodní činnosti budou podléhat mnohočetným pravomocem, přičemž monitorování bude uskutečňovat několik různých orgánů nacházejících se případně v různých členských státech. Může to vést k tomu, že nebude dost jasné, kdo nese odpovědnost, a dokonce i k situaci, že takové monitorování nebude existovat.

- (7) Chování, které narušuje integritu trhu s energií, není v současné době na některých nejdůležitějších trzích s energií jednoznačně zakázáno. V zájmu ochrany konečných spotřebitelů a zaručení dostupných cen energie pro evropské občany musí být takové chování zakázáno.
- (8) Obchodování s deriváty, které lze vypořádat buď fyzicky, nebo finančně, a obchodování s komoditami se na velkoobchodních trzích s energií uskutečňuje současně. Je proto důležité, aby definice obchodování zasvěcených osob a manipulace s trhem, které představují zneužívání trhu, byly, pokud jde o jejich použití na trhy s deriváty a komoditními trhy, slučitelné. Toto nařízení by se v zásadě mělo vztahovat na všechny provedené transakce, ale současně by mělo zohledňovat zvláštní rysy velkoobchodních trhů s energií.
- (9) Maloobchodní smlouvy, které se týkají dodávky elektřiny nebo zemního plynu konečným zákazníkům, nepodléhají manipulaci s trhem ve stejné míře jako velkoobchodní smlouvy, které se snadno kupují a prodávají. Rozhodnutí největších spotřebitelů energie však mohou ovlivnit ceny na velkoobchodních trzích s energií a mít přeshraniční dopad. Proto je vhodné posuzovat dodavatelské smlouvy těchto velkých spotřebitelů v souvislosti se zajišťováním integrity velkoobchodních trhů s energií.
- (10) S ohledem na výsledky přezkumu uvedené ve sdělení Komise ze dne 21. prosince 2010 s názvem „Posílený rámec dohledu nad trhem pro systém EU pro obchodování s emisemi“ by Komise měla zvážit předložení legislativního návrhu s cílem řešit v přiměřené lhůtě zjištěné nedostatky v transparentnosti a integritě evropského trhu s uhlíkem a v dohledu nad ním.
- (11) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 714/2009 ze dne 13. července 2009 o podmínkách přístupu do sítě pro přeshraniční obchod s elektřinou⁽¹⁾ a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 715/2009 ze dne 13. července 2009 o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám⁽²⁾ uznávají, že je nutný stejný přístup k informacím o fyzickém stavu a účinnosti systému, aby všichni účastníci trhu mohli posoudit celkovou situaci v poptávce a nabídce a určit důvody výkyvů velkoobchodní ceny.
- (12) Využívání nebo snaha o využívání důvěrných informací pro obchodování buď na vlastní účet, nebo na účet třetí strany, by mělo být jednoznačně zakázáno. Využívání důvěrných informací může také spočívat v obchodování s velkoobchodními energetickými produkty uskutečňovaném osobami, které vědí nebo by měly vědět, že informace, které mají, jsou důvěrné. Informace o vlastních obchodních plánech a strategiích účastníka trhu by neměly být považovány za důvěrné informace. Informace, které se musí zveřejnit v souladu s nařízením (ES) č. 714/2009 nebo nařízením (ES) č. 715/2009, včetně rámcových pokynů a kodexů sítí přijatých podle uvedených nařízení, mohou v případě, že se jedná o informace citlivé z hlediska ceny, sloužit jako základ pro rozhodnutí účastníků trhu o tom, že vstoupí do transakcí s velkoobchodními energetickými produkty, a proto by mohly do svého zveřejnění představovat důvěrné informace.
- (13) Manipulace na velkoobchodních trzích s energií zahrnuje lidské zásahy, které uměle vytvoří ceny na úrovni neodůvodněné tržními silami nabídky a poptávky, včetně skutečné dostupnosti výrobní, skladovací nebo dopravní kapacity a poptávky. Formy manipulace s trhem zahrnují: zadávání nebo rušení falešných objednávek; šíření nepravdivých nebo zavádějících informací nebo zvěstí prostřednictvím sdělovacích prostředků, včetně internetu, nebo jakýmkoli jinými prostředky; úmyslné poskytování nepravdivých informací podnikům, které provádějí posuzování cen nebo vydávají zprávy týkající se trhu, což má za následek uvedení účastníků trhu, kteří na základě takových posouzení cen nebo zpráv týkajících se trhu jednájí, v omyl; a předstírání, že dostupná kapacita výroby elektřiny nebo dostupnost zemního plynu či dostupná přepravní kapacita jsou jiné než kapacita, která je technicky skutečně k dispozici, jestliže takové informace mají nebo mohou mít dopad na cenu velkoobchodních energetických produktů. Manipulace a její důsledky se mohou vyskytovat bez ohledu na státní hranice, v rámci trhů s elektřinou a plynem i na finančních a komoditních trzích, včetně trhů s emisními povolenkami.
- (14) Příklady manipulace s trhem a pokusy o manipulaci s ním zahrnují jednání osoby či osob jednajících ve spolupráci, jehož cílem je získat rozhodující postavení ve vztahu k nabídce velkoobchodního energetického produktu či poptávce po něm, jež vede nebo by mohlo vést k přímému nebo nepřímému stanovení cen či vytvoření jiných nerovných podmínek pro obchodování; dále nabízení, nákup či prodej velkoobchodních energetických produktů, jehož účelem, záměrem či důsledkem je uvedení účastníků trhu, kteří jednájí na základě referenčních cen, v omyl. Legitimní cestou k zajištění příznivé ceny velkoobchodního energetického produktu by však pro účastníky trhu mohly být uznávané tržní postupy, jako například postupy uplatňované v oblasti finančních služeb, které jsou v současnosti definovány v čl. 1 odst. 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/6/ES ze dne 28. ledna 2003 o obchodování zasvěcených osob a manipulaci s trhem (zneužívání trhu)⁽³⁾ a které mohou být v rámci revize této směrnice změněny.

(1) Úř. věst. L 211, 14.8.2009, s. 15.

(2) Úř. věst. L 211, 14.8.2009, s. 36.

(3) Úř. věst. L 96, 12.4.2003, s. 16.

- (15) Jestliže důvěrné informace týkající se velkoobchodního energetického produktu šíří novináři jednající v rámci výkonu svého povolání, mělo by se toto šíření posuzovat s přihlédnutím k pravidlům, jimiž se jejich povolání řídí, a pravidlům, jimiž se řídí svoboda tisku, pokud těmto osobám neplyne přímo či nepřímo výhoda nebo zisk z šíření příslušných informací nebo z uveřejnění informací, jehož záměrem je uvést trh v omyl z hlediska ceny či nabídky velkoobchodních energetických produktů nebo poptávky po nich.
- (16) S vývojem finančních trhů se bude vyvíjet i pojetí zneužívání těchto trhů. Aby bylo možné na tento vývoj pružně reagovat, měla by být proto Komisi svěřena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování Evropské unie, pokud jde o technické aktualizace definic důvěrných informací a manipulace s trhem, aby se zajistila soudržnost s ostatními příslušnými právními předpisy Unie v oblasti finančních služeb a energetiky. Je obzvláště důležité, aby Komise v rámci přípravné činnosti vedla odpovídající konzultace, a to i na odborné úrovni. Při přípravě a navrhování aktů v přenesené pravomoci by měla Komise zajistit, aby byly příslušné dokumenty předány souběžně, včas a vhodným způsobem Evropskému parlamentu a Radě.
- (17) Účinné monitorování trhu na úrovni Unie je důležité pro to, aby se zjistilo a odvrátilo zneužívání trhu na velkoobchodních trzích s energií. Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů zřízená nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 713/2009⁽¹⁾ (dále jen „agentura“) je nejlepším místem pro provádění takového monitorování, neboť má jak přehled o trzích s elektřinou a plynem v celé Unii, tak i potřebné odborné znalosti v oblasti fungování trhů s elektřinou a plynem a energetických systémů a plynárenských soustav. Vnitrostátní regulační orgány, které mají nejlepší povědomí o vývoji na trzích s energií ve svých členských státech, by v zajištění účinného monitorování trhu na vnitrostátní úrovni měly hrát důležitou roli. Pro zajištění řádného monitorování a transparentnosti trhů s energií je nezbytná úzká spolupráce a koordinace mezi agenturou a vnitrostátními orgány. Shromažďováním údajů ze strany agentury není dotčeno právo vnitrostátních orgánů shromažďovat další údaje pro vnitrostátní účely.
- (18) Účinné monitorování trhu si vyžaduje pravidelný a včasný přístup k záznamům o transakcích i přístup ke strukturálním údajům týkajícím se kapacity a využití zařízení pro výrobu, skladování, spotřebu nebo přenos elektřiny a zemního plynu. Z tohoto důvodu by se od účastníků trhu, kteří obchodují s velkoobchodními energetickými produkty, včetně provozovatelů přenosových a přepravních soustav, dodavatelů, obchodníků, výrobců, zprostředkovatelů a velkých uživatelů, mělo požadovat, aby agentura tyto informace poskytli. Pokud jde o agenturu, může navazovat úzké vazby s významnými organizovanými trhy.
- (19) Za účelem zajištění jednotných podmínek k provedení ustanovení týkajících se sběru údajů, by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí⁽²⁾. Oznamovací povinnosti by měly být omezeny na nejnižší možnou míru a neměly by účastníkům trhu způsobovat zbytečné náklady nebo administrativní zátěž. Jednotná pravidla pro oznamování informací by proto měla být předem podrobena analýze nákladů a přínosů, měla by zabránit zdvojení oznamování a zohlednit rámce pro oznamování vypracované v souvislosti s jinými příslušnými právními předpisy. Požadované informace nebo jejich části by kromě toho měly být, pokud je to možné, získávány od jiných osob nebo ze stávajících zdrojů. Jestliže účastník trhu nebo třetí osoba jednající jeho jménem, systém pro podávání zpráv, organizovaný trh, systém párování obchodů či jiná osoba, která v rámci své profese sjednává transakci, splnil či splnila své oznamovací povinnosti vůči příslušnému orgánu podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/39/ES ze dne 21. dubna 2004 o trzích finančních nástrojů⁽³⁾ nebo podle příslušných právních předpisů Unie týkajících se transakcí s deriváty, ústředních protistran a registrů obchodních údajů, měla by být její oznamovací povinnost považována za splněnou také podle tohoto nařízení, ovšem pouze pokud byly oznámeny veškeré údaje požadované podle tohoto nařízení.
- (20) Je důležité, aby Komise a agentura při provádění tohoto nařízení úzce spolupracovaly a prováděly náležitě konzultace s evropskými sítěmi provozovatelů elektroenergetických přenosových soustav a přepravních soustav zemního plynu, Evropským orgánem dohledu (Evropským orgánem pro cenné papíry a trhy) (dále jen „Evropský orgán pro cenné papíry a trhy“), zřízený nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1095/2010⁽⁴⁾ vnitrostátními regulačními orgány, příslušnými finančními orgány a dalšími orgány členských států, jako jsou vnitrostátní orgány pro ochranu hospodářské soutěže, a se zúčastněnými stranami, jako jsou organizované trhy (například energetické burzy), a účastníci trhu.

(1) Úř. věst. L 211, 14.8.2009, s. 1.

(2) Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13.

(3) Úř. věst. L 145, 30.4.2004, s. 1.

(4) Úř. věst. L 331, 15.12.2010, s. 84.

- (21) Měl by být zřízen evropský registr účastníků trhu vycházející z vnitrostátních registrů s cílem zvýšit celkovou transparentnost a integritu velkoobchodních trhů s energií. Jeden rok od zřízení tohoto registru by měla Komise ve spolupráci s agenturou, v souladu se zprávami podávanými agenturou Komisi, a s vnitrostátními regulačními orgány posoudit fungování a užitečnost evropského registru účastníků trhu. Pokud to Komise na základě tohoto posouzení uzná za vhodné, měla by zvážit předložení dalších nástrojů pro zvýšení celkové transparentnosti a integrity velkoobchodních trhů s energií a pro zajištění rovných podmínek pro účastníky trhu v celé Unii.
- (22) Aby se usnadnilo účinné monitorování všech aspektů obchodování s velkoobchodními energetickými produkty, měla by agentura vytvořit mechanismy, které umožní, aby měly i jiné příslušné orgány přístup k informacím, jež dostávají o transakcích na velkoobchodních trzích s energií, a to zejména Evropský orgán pro cenné papíry a trhy, vnitrostátní regulační orgány, příslušné finanční orgány členských států, vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž a jiné příslušné orgány.
- (23) Agentura by měla zajistit provozní bezpečnost a ochranu údajů, které přijímá, zamezit neoprávněnému přístupu k informacím, které má agentura k dispozici, a stanovit postupy k zajištění, aby sbírané údaje nebyly zneužity osobami, které k nim mají oprávněný přístup. Agentura by se měla rovněž ujistit, zda orgány, které mají přístup k údajům držným agenturou, jsou schopny zachovat stejně vysokou úroveň jejich bezpečnosti a budou vázány přiměřenými opatřeními k zajištění důvěrnosti těchto údajů. Proto je také nutné zajistit provozní bezpečnost systémů informačních technologií používaných pro zpracování a přenos údajů. Při vytváření systému informačních technologií, zajišťujícího co nejvyšší možnou úroveň důvěrnosti údajů by měla být agentura vybízena k úzké spolupráci s Evropskou agenturou pro bezpečnost sítí a informací (ENISA). Tato pravidla by měla platit i pro ostatní orgány, které jsou oprávněny k přístupu k údajům pro účely tohoto nařízení.
- (24) Toto nařízení dodržuje základní práva a ctí zásady uznávané zejména Listinou základních práv Evropské unie uvedenou v článku 6 Smlouvy o Evropské unii a ústavními tradicemi členských států a mělo by být uplatňováno v souladu s právem na svobodu projevu a informací uznaným v článku 11 uvedené listiny.
- (25) Nejsou-li nebo přestaly-li být informace z komerčního či bezpečnostního hlediska citlivé, mělo by být agentuře umožněno dát je k dispozici účastníkům trhu a široké veřejnosti s cílem přispět k lepší znalosti trhu. Taková transparentnost bude přispívat k vytváření důvěry na trhu a pomůže rozvíjet znalosti o fungování velkoobchodních trhů s energií. Agentura by měla stanovit a zveřejnit pravidla týkající se způsobu, jak bude takové informace nestranně a transparentně zpřístupňovat.
- (26) Vnitrostátní regulační orgány by měly zajistit provádění toto nařízení v členských státech. Za tímto účelem by měly mít potřebné vyšetřovací pravomoci, které jim umožní tento úkol efektivně plnit. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s vnitrostátními právními předpisy a mohou podléhat náležitému dohledu.
- (27) Agentura by měla zajistit, že se toto nařízení bude uplatňovat koordinovaně v celé Unii a konzistentně s prováděním směrnice 2003/6/ES. Za tímto účelem by agentura měla podle potřeby zveřejnit nezávazné pokyny týkající se používání definic stanovených v tomto nařízení. Tyto pokyny by měly mimo jiné řešit otázku uznávaných tržních postupů. Jelikož zneužívání trhu na velkoobchodních trzích s energií se často dotýká více než jednoho členského státu, měla by agentura hrát dále důležitou roli při zajištění toho, že šetření budou prováděna efektivním a konzistentním způsobem. Za tím účelem by agentura měla mít možnost vyžadovat spolupráci a koordinovat činnost vyšetřovacích skupin složených ze zástupců dotčených vnitrostátních regulačních orgánů, případně dalších orgánů včetně vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž.
- (28) Agentuře by měly být poskytnuty dostatečné finanční a lidské zdroje potřebné k náležitému plnění dodatečných úkolů, které jí ukládá toto nařízení. Za tímto účelem by měly být tyto úkoly náležitě zohledněny v postupu pro sestavení, plnění a kontrolu rozpočtu agentury, který je stanoven v člancích 23 a 24 nařízení (ES) č. 713/2009. Rozpočtový orgán by měl zajistit, že budou uplatňovány nejlepší standardy efektivity.
- (29) Vnitrostátní regulační orgány, příslušné finanční orgány členských států a případně vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž by měly spolupracovat za účelem zajištění koordinovaného přístupu k řešení zneužívání trhu na velkoobchodních trzích s energií, mezi něž patří jak komoditní trhy, tak i trhy s deriváty. Tato spolupráce by měla zahrnovat vzájemnou výměnu informací o podezření, že na velkoobchodních trzích s energií jsou nebo byla prováděna opatření, která pravděpodobně porušují toto nařízení, směrnici 2003/6/ES nebo právní předpisy upravující hospodářskou soutěž. Dále by uvedená spolupráce měla přispívat ke konzistentnímu a důslednému přístupu k vyšetřování a soudním řízením.

- (30) Je důležité, aby se profesní tajemství vztahovalo na ty, kdo přijímají důvěrné informace podle tohoto nařízení. Agentura, vnitrostátní regulační orgány, příslušné finanční orgány členských států a vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž by měly zajistit důvěrnost, integritu a ochranu informací, které obdrží.
- (31) Je důležité, aby sankce za porušení tohoto nařízení byly přiměřené, účinné a odrazující a aby odrážely závažnost porušení, škodu způsobenou spotřebitelům a potenciální zisky z obchodování na základě důvěrných informací a manipulace s trhem. Tyto sankce by měly být ukládány v souladu s vnitrostátními předpisy. Vzhledem k vzájemnému provázání obchodování s produktovými deriváty elektřiny a zemního plynu s obchodováním se samotnou elektřinou a zemním plynem by sankce za porušení tohoto nařízení měly odpovídat sankcím, které členské státy přijaly při provádění směrnice 2003/6/ES. S ohledem na konzultace týkající se sdělení Komise ze dne 12. prosince 2010 s názvem „Posílení sankčních režimů v odvětví finančních služeb“ by Komise měla zvážit předložení návrhů na harmonizaci minimálních standardů sankčních systémů členských států v přiměřené lhůtě. Tímto nařízením nejsou dotčeny ani vnitrostátní právní předpisy týkající se dokazování, ani povinnost vnitrostátních regulačních orgánů a soudů členských států zjistit příslušné skutečnosti o případu, pokud jsou tyto předpisy a povinnosti v souladu s obecnými zásadami práva Unie.
- (32) Jelikož cíle tohoto nařízení, totiž stanovení harmonizovaného rámce pro zajištění transparentnosti a integrity velkoobchodního trhu s energií, nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, a proto jej může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Předmět, oblast působnosti a vztah k jiným právním předpisům Unie

1. Toto nařízení stanoví pravidla, která zakazují nekalé praktiky mající dopad na velkoobchodní trhy s energií, která odpovídají pravidlům uplatňovaným na finančních trzích a řádnému fungování velkoobchodních trhů s energií při zohlednění zvláštností těchto trhů. Zajišťuje monitorování velkoobchodních trhů s energií prováděné Agenturou pro spolupráci energetických regulačních orgánů (dále jen „agenturou“) v úzké spolupráci s vnitrostátními regulačními orgány a s ohledem na vzájemné vazby mezi systémem pro obchodování s emisemi a velkoobchodními trhy s energií.

2. Toto nařízení se vztahuje na obchodování s velkoobchodními energetickými produkty. Články 3 a 5 tohoto nařízení se nepoužijí na velkoobchodní energetické produkty, které jsou finančními nástroji a na které se vztahuje článek 9 směrnice 2003/6/ES. Tímto nařízením nejsou dotčeny směrnice 2003/6/ES a 2004/39/ES, ani uplatňování evropského soutěžního práva na praktiky, na něž se vztahuje toto nařízení.

3. Agentura, vnitrostátní regulační orgány, Evropský orgán pro cenné papíry a trhy, příslušné finanční orgány členských států a případně vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž spolupracují, aby zajistily, že je uplatňován koordinovaný přístup k prosazování příslušných pravidel v případě, že se opatření týkají jednoho nebo více finančních nástrojů, na které se vztahuje článek 9 směrnice 2003/6/ES, a také jednoho nebo více velkoobchodních energetických produktů, na které se vztahují články 3, 4 a 5 tohoto nařízení.

4. Správní rada agentury zajistí, aby agentura plnila úkoly, které jí ukládá toto nařízení, v souladu s tímto nařízením a nařízením (ES) č. 713/2009.

5. Ředitel agentury konzultuje s Radou regulačních orgánů agentury veškeré aspekty provádění tohoto nařízení a věnuje náležitou pozornost jejím radám a stanoviskům.

Článek 2

Definice

Pro účely tohoto nařízení se použijí tyto definice:

- 1) „Důvěrnými informacemi“ se rozumí detailní informace, které nebyly zveřejněny, týkají se přímo nebo nepřímo jednoho nebo více velkoobchodních energetických produktů a které, pokud by byly zveřejněny, by pravděpodobně podstatně ovlivnily ceny těchto velkoobchodních energetických produktů.

Pro účely této definice se „informací“ rozumí:

- a) informace, které se musí zveřejnit v souladu s nařízením (ES) č. 714/2009 a nařízením (ES) č. 715/2009, včetně rámcových pokynů a kodexů sítí přijatých podle uvedených nařízení;
- b) informace týkající se kapacity a využití zařízení pro výrobu, skladování, spotřebu nebo přepravu elektřiny či zemního plynu nebo týkající se kapacity a využití zařízení se zkapalněným zemním plynem (dále jen „LNG“), včetně plánované či neplánované nedostupnosti těchto zařízení;

- c) informace, které se musí zveřejnit v souladu s právními nebo regulačními ustanoveními na úrovni Unie nebo na vnitrostátní úrovni, s pravidly trhu a smlouvami nebo zvyklostmi na příslušných velkoobchodních trzích s energií; pokud by tyto informace mohly mít značný vliv na ceny velkoobchodních energetických produktů, a
- d) další informace, které by běžný účastník trhu pravděpodobně použil při svém rozhodování o tom, zda má provést transakci týkající se velkoobchodního energetického produktu nebo vydat příkaz k obchodování s ním.

Informace je pokládána za detailní informaci, popisuje-li soubor okolností, které existují nebo u nichž lze odůvodněně očekávat, že nastanou, nebo zabývá-li se událostí, k níž došlo nebo u níž lze odůvodněně očekávat, že nastane, a je-li natolik specifická, že umožňuje učinit závěry ohledně možného dopadu tohoto souboru okolností nebo této události na ceny velkoobchodních energetických produktů.

2) „Manipulací s trhem“ se rozumí:

- a) provedení jakékoliv transakce nebo vydání jakéhokoliv příkazu k obchodování s velkoobchodními energetickými produkty, které
- i) vydávají nebo jsou způsobilé vydávat nesprávné nebo zavádějící signály, pokud jde o nabídku velkoobchodních energetických produktů, poptávku po nich nebo jejich cenu,
- ii) zaručují anebo se snaží zaručit prostřednictvím osoby nebo osob jednajících ve spolupráci cenu jednoho nebo několika velkoobchodních energetických produktů na uměle vytvořené úrovni, pokud osoba, která provádí transakci nebo vydá příkaz k obchodování, neprokáže, že její důvody pro takové jednání jsou legitimní a že tato transakce nebo tento příkaz k obchodování jsou v souladu s uznávanými tržními postupy na dotčených velkoobchodních trzích s energií, nebo
- iii) využívají nebo se snaží využít smyšlených prostředků jakékoli jiné formy klamání nebo lsti, jež vydávají nebo jsou způsobilé vydávat nesprávné nebo zavádějící signály, týkající se nabídky velkoobchodních energetických produktů, poptávky po nich nebo jejich ceny,

nebo

- b) šíření informací sdělovacími prostředky, včetně internetu, nebo jakýmkoli jinými prostředky, které vydávají nebo jsou způsobilé vydávat nesprávné nebo zavádějící signály, pokud jde o nabídku velkoobchodních energetických produktů, poptávku po nich nebo jejich cenu, včetně šíření zvěstí a nepravdivých nebo zavádějících

informací, pokud osoba, která tyto informace šíří, ví, nebo by měla vědět, že tyto informace jsou nepravdivé nebo zavádějící.

Jestliže jsou informace šířeny pro novinářské účely nebo pro účely uměleckého vyjádření, posuzuje se toto šíření informací s přihlédnutím k pravidlům, jimiž se řídí svoboda tisku a svoboda projevu v jiných sdělovacích prostředcích, pokud:

- i) těmto osobám neplyne přímo či nepřímo výhoda nebo zisk z šíření příslušných informací, nebo
- ii) záměrem uveřejnění nebo šíření informací není uvést trh v omyl, jestliže jde o nabídku velkoobchodních energetických produktů, poptávku po nich nebo jejich cenu.

3) „Snahou manipulovat s trhem“ se rozumí:

- a) provedení jakékoliv transakce, vydání jakéhokoliv příkazu k obchodování nebo jakékoli jiné jednání týkající se velkoobchodního energetického produktu, pokud jsou činěny s úmyslem:
- i) vydat nesprávné nebo zavádějící signály, pokud jde o nabídku velkoobchodních energetických produktů, poptávku po nich nebo jejich cenu,
- ii) zaručit cenu jednoho nebo několika velkoobchodních energetických produktů na uměle vytvořené úrovni, pokud osoba, která transakci provedla nebo vydala příkaz k obchodování, neprokáže, že její důvody pro takové jednání jsou legitimní a že tato transakce nebo tento příkaz k obchodování je v souladu s uznávanými tržními postupy na dotčených velkoobchodních trzích s energií, nebo
- iii) využít smyšlených prostředků nebo jakékoli jiné formy klamání nebo lsti, které vydávají nebo jsou způsobilé vydávat nesprávné nebo zavádějící signály, pokud jde o nabídku velkoobchodních energetických produktů, poptávku po nich nebo jejich cenu,

nebo

- b) šíření informací prostřednictvím sdělovacích prostředků, včetně internetu, nebo jakýmkoli jinými prostředky s úmyslem vydat nesprávné nebo zavádějící signály, pokud jde o nabídku velkoobchodních energetických produktů, poptávku po nich nebo jejich cenu.

4) „Velkoobchodními energetickými produkty“ se rozumí tyto smlouvy a deriváty, bez ohledu na to, kde a jak je s nimi obchodováno:

- a) smlouvy na dodávky elektřiny nebo zemního plynu s místem dodávky v Unii;

- b) deriváty týkající se elektřiny nebo zemního plynu vyráběných, obchodovaných nebo dodávaných v Unii;
- c) smlouvy týkající se přenosu elektřiny nebo přepravy zemního plynu v Unii;
- d) deriváty týkající se přenosu elektřiny nebo přepravy zemního plynu v Unii.

Smlouvy o dodávkách a distribuci elektřiny nebo zemního plynu využívané konečnými zákazníky nejsou velkoobchodními energetickými produkty. Smlouvy o dodávkách a distribuci elektřiny nebo zemního plynu konečným zákazníkům s kapacitou spotřeby vyšší, než je hodnota stanovená v bodě 5 druhém pododstavci, se však považují za velkoobchodní energetické produkty.

- 5) „Kapacitou spotřeby“ se rozumí spotřeba elektřiny nebo zemního plynu konečného zákazníka při plném využívání výrobní kapacity tohoto zákazníka. Zahrnuje veškerou spotřebu tohoto zákazníka jako jednoho hospodářského subjektu, pokud ke spotřebě dochází na trzích se vzájemně provázanými velkoobchodními cenami.

Pro účely této definice se nezohlední spotřeba samostatných zařízení pod kontrolou jednoho hospodářského subjektu s kapacitou spotřeby nepřesahující 600 GWh ročně, pokud tato zařízení nevyvíjejí společný tlak na velkoobchodní tržní ceny energie vzhledem k tomu, že se nacházejí na různých relevantních geografických trzích.

- 6) „Velkoobchodním trhem s energií“ se rozumí jakýkoli trh v Unii, na kterém se obchoduje s velkoobchodními energetickými produkty.
- 7) „Účastníkem trhu“ se rozumí jakákoli osoba včetně provozovatelů přenosových nebo přepravních soustav, která provádí transakce na jednom či více velkoobchodních trzích s energií, včetně zadávání příkazů k obchodování.
- 8) „Osobou“ se rozumí fyzická nebo právnická osoba.
- 9) „Příslušným finančním orgánem“ se rozumí příslušný orgán určený postupem stanoveným v článku 11 směrnice 2003/6/ES.
- 10) „Vnitrostátním regulačním orgánem“ se rozumí vnitrostátní regulační orgán určený v souladu s čl. 35 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/72/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou⁽¹⁾ nebo čl. 39 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/73/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem⁽²⁾.
- 11) „Provozovatelem přenosové nebo přepravní soustavy“ se rozumí provozovatel přenosové soustavy ve smyslu čl. 2 bodu 4 směrnice 2009/72/ES a provozovatel přepravní soustavy ve smyslu čl. 2 bodu 4 směrnice 2009/73/ES.

- 12) „Mateřským podnikem“ se rozumí mateřský podnik ve smyslu článku 1 a 2 Sedmé směrnice Rady 83/349/EHS ze dne 13. června 1983, založené na čl. 54 odst. 3 písm. g) Smlouvy o konsolidovaných účetních závěrkách⁽³⁾.
- 13) „Přidruženým podnikem“ se rozumí buď dceřiný podnik, nebo jiný podnik, ve kterém je držena účast, nebo podnik spojený s jiným podnikem vztahem ve smyslu čl. 12 odst. 1 směrnice 83/349/EHS.
- 14) „Distribucí zemního plynu“ se rozumí distribuce ve smyslu čl. 2 bodu 5 směrnice 2009/73/ES.
- 15) „Distribucí elektřiny“ se rozumí distribuce ve smyslu čl. 2 odst. 5 směrnice 2009/72/ES.

Článek 3

Zákaz obchodování zasvěcených osob

1. Osobám, které mají důvěrné informace týkající se velkoobchodního energetického produktu, je zakázáno:

- a) použít tyto informace s cílem na vlastní účet nebo na účet třetí strany nabýt buď přímo, nebo nepřímo, velkoobchodní energetické produkty nebo nakládat s nimi či snažit se je nabýt nebo nakládat s velkoobchodními energetickými produkty, kterých se informace týkají;
- b) sdělovat tyto informace jiné osobě, pokud k tomuto sdělování nedochází při běžném výkonu zaměstnání, povolání nebo v souvislosti s plněním povinností;
- c) na základě důvěrné informace doporučovat jiné osobě či navádět ji k tomu, aby nabyla velkoobchodní energetické produkty, jichž se tato informace týká, nebo aby s nimi nakládala.

2. Zákaz uvedený v odstavci 1 se vztahuje na tyto osoby, které mají důvěrné informace týkající se velkoobchodního energetického produktu:

- a) členové správních, řídicích nebo kontrolních orgánů podniku;
- b) osoby s podílem na kapitálu podniku;
- c) osoby, které mají přístup k informacím v souvislosti s výkonem svého zaměstnání, povolání nebo v souvislosti s plněním svých povinností;
- d) osoby, které tyto informace získaly trestnou činností;
- e) osoby, které vědí, nebo by měly vědět, že se jedná o důvěrné informace.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 211, 14.8.2009, s. 55.

⁽²⁾ Úř. věst. L 211, 14.8.2009, s. 94.

⁽³⁾ Úř. věst. L 193, 18.7.1983, s. 1.

3. Ustanovení odst. 1 písm. a) a c) tohoto článku se nevztahují na provozovatele přenosových nebo přepravních soustav, pokud nakupují elektřinu nebo zemní plyn, aby zajistili bezpečné fungování systému v souladu s jejich povinnostmi podle čl. 12 písm. d) a e) směrnice 2009/72/ES nebo čl. 13 odst. 1 písm. a) a c) směrnice 2009/73/ES.

4. Tento článek se nevztahuje na:

a) transakce provedené za účelem splnění povinnosti nabýt velkoobchodní energetické produkty či nakládat s nimi, která vyplývá z uzavřené dohody, nebo z příkazu k obchodování vydaného, předtím, než dotyčná osoba získala důvěrnou informaci;

b) transakce provedené výrobcí elektřiny a producenty zemního plynu, provozovateli zařízení na skladování zemního plynu nebo provozovateli zařízení pro dovoz LNG, jejichž jediným záměrem je pokrýt bezprostřední fyzickou ztrátu vyplývající z neplánovaných odstávek, pokud by rozhodnutí neučinít tak vedlo k tomu, že by účastník trhu nebyl schopen splnit stávající smluvní podmínky, nebo jestliže jsou taková opatření prováděna po dohodě s dotčenými provozovateli přenosových nebo přepravních soustav s cílem zajistit bezpečné fungování soustavy. Za takové situace se příslušné informace týkající se transakcí oznámí agentuře a vnitrostátnímu regulačnímu orgánu. Touto oznamovací povinností není dotčena povinnost podle čl. 4 odst. 1;

c) účastníky trhu jednající v souladu s vnitrostátními pravidly pro mimořádné situace trhu v případě zásahu vnitrostátních orgánů s cílem zabezpečit dodávku elektřiny nebo zemního plynu pokud byly v členském státě nebo jeho částech pozastaveny tržní mechanismy. V takovém případě zajistí orgán odpovědný za plánování mimořádných opatření zveřejnění v souladu s článkem 4.

5. Je-li osoba, která má důvěrné informace týkající se velkoobchodního energetického produktu, právnickou osobou, použije se zákaz stanovený v odstavci 1 rovněž na fyzické osoby, které se účastní rozhodování o provedení transakce na účet dotyčné právnické osoby.

6. Jestliže jsou informace šířeny pro novinářské účely nebo pro účely uměleckého vyjádření, posuzuje se toto šíření informací s přihlédnutím k pravidlům, jimiž se řídí svoboda tisku a svoboda projevu v jiných sdělovacích prostředcích, pokud:

a) těmto osobám neplyne přímo či nepřímo výhoda nebo zisk z šíření příslušných informací; nebo

b) záměrem uveřejnění nebo šíření informací není uvést trh v omyl, jestliže jde o nabídku velkoobchodních energetických produktů, poptávku po nich nebo jejich cenu.

Článek 4

Povinnost zveřejnit důvěrné informace

1. Účastníci trhu zveřejní účinným způsobem a včas důvěrné informace, jež jsou jim známy o podniku nebo zařízení, které dotyčný účastník trhu nebo jeho mateřský či přidružený podnik vlastní nebo kontroluje nebo u nichž účastník či podnik zcela, nebo částečně odpovídá za provozní záležitosti. Toto zveřejnění zahrnuje informace týkající se kapacity a využití zařízení pro výrobu, skladování, spotřebu nebo přenos elektřiny či přepravu zemního plynu nebo týkající se kapacity a využití zařízení LNG, včetně plánované či neplánované nedostupnosti těchto zařízení.

2. Účastník trhu může na vlastní odpovědnost výjimečně pozdržet zveřejnění důvěrných informací, aby neohrozil své oprávněné zájmy, pokud je nepravděpodobné, že by toto zdržení mohlo uvést veřejnost v omyl, a pokud je tento účastník trhu schopen zajistit důvěrnost těchto informací a neučiní na jejich základě rozhodnutí týkající se obchodování s velkoobchodními energetickými produkty. Za takové situace poskytne účastník trhu tyto informace podle čl. 8 odst. 5 společně s odůvodněním, proč bylo zveřejnění zpožděno, neprodleně agentuře a příslušnému vnitrostátnímu regulačnímu orgánu.

3. Pokaždé, když účastník trhu nebo osoba zaměstnaná účastníkem trhu nebo jednající jeho jménem odhalí při výkonu svého zaměstnání nebo povolání nebo v souvislosti s plněním svých povinností, jak je uvedeno v čl. 3 odst. 1 písm. b), důvěrné informace týkající se velkoobchodního energetického produktu, zajistí tento účastník trhu nebo osoba souběžně, úplně a účinně zveřejnění těchto informací. V případě neúmyslného zveřejnění informací zajistí účastník trhu co nejdříve po tomto neúmyslném zveřejnění úplně a účinně zveřejnění těchto informací. Tento odstavec se nepoužije, je-li osoba, která přijímá informaci, povinna zachovávat důvěrnost, bez ohledu na to, zda tato povinnost vyplývá ze zákona, jiných právních předpisů, ze zakládacích dokumentů společnosti nebo smlouvy.

4. Zveřejnění důvěrných informací, i v souhrnné podobě, v souladu s nařízením (ES) č. 714/2009 nebo nařízením (ES) č. 715/2009, nebo rámcovými pokyny a kodexy sítí přijatých podle uvedených nařízení, představuje souběžné, úplné a účinné veřejné zpřístupnění.

5. V případě, že je provozovatel přenosové nebo přepravní soustavy zproštěn povinností zveřejňovat určité údaje podle nařízení (ES) č. 714/2009 nebo nařízení (ES) č. 715/2009, je rovněž zproštěn ve vztahu k těmto údajům povinností stanovené v odstavci 1 tohoto článku.

6. Odstavci 1 a 2 nejsou dotčeny povinnosti účastníků trhu podle směrnice 2009/72/ES a 2009/73/ES a nařízení (ES) č. 714/2009 a (ES) č. 715/2009, včetně rámcových pokynů a kodexů sítí přijatých podle uvedených směrnic a nařízení, zejména pokud jde o termín a způsob zveřejňování informací.

7. Odstavci 1 a 2 není dotčeno právo účastníků trhu pozdržet zpřístupnění citlivých informací týkajících se ochrany kritické infrastruktury, jak je stanoveno v čl. 2 bodě d) směrnice Rady 2008/114/ES ze dne 8. prosince 2008 o určování a označování evropských kritických infrastruktur a o posouzení potřeby zvýšit jejich ochranu⁽¹⁾, pokud je v jejich zemi takto označena.

Článek 5

Zákaz manipulace s trhem

Zakazuje se účast nebo pokus o účast na manipulaci s trhem na velkoobchodních trzích s energií.

Článek 6

Technická aktualizace definic důvěrných informací a manipulace s trhem

1. Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 20 za účelem:

a) úprav definic uvedených v čl. 2 odst. 1, 2, 3 a 5 pro zajištění jejich souladu s ostatními příslušnými právními předpisy Unie v oblasti finančních služeb a energie a

b) aktualizace těchto definic výhradně s ohledem na budoucí vývoj velkoobchodních trhů s energií.

2. Akty v přenesené pravomoci uvedené v odstavci 1 zohlední alespoň:

a) konkrétní fungování velkoobchodních trhů s energií včetně zvláštních charakteristik trhů s elektřinou a plynem a vzájemné interakce komoditních trhů a trhů s deriváty;

b) možnost manipulace, bez ohledu na státní hranice mezi trhy s elektřinou a zemním plynem a na trzích s komoditami a deriváty;

c) možný dopad skutečné nebo plánované výroby, skutečné nebo plánované spotřeby a skutečného nebo plánovaného využívání přepravy nebo přenosu nebo skutečného nebo plánovaného využívání skladovací kapacity na ceny na velkoobchodních trzích s energií; a

d) kodexy sítí a rámcové pokyny přijaté v souladu s nařízeními (ES) č. 714/2009 a (ES) č. 715/2009.

Článek 7

Monitorování trhů

1. Agentura monitoruje obchodování s velkoobchodními energetickými produkty s cílem zjistit obchody založené na důvěrných informacích a manipulaci s trhem a zamezit jim. Sbírá údaje pro hodnocení a monitorování velkoobchodních trhů s energií v souladu s článkem 8.

2. Vnitrostátní regulační orgány spolupracují na regionální úrovni s agenturou na monitorování velkoobchodních trhů s energií uvedeném v odstavci 1. Vnitrostátní regulační orgány mají za tímto účelem přístup k příslušným informacím držným agenturou, které shromáždila v souladu s odstavcem 1 tohoto článku při splnění čl. 10 odst. 2. Vnitrostátní regulační orgány mohou rovněž monitorovat obchodování s velkoobchodními energetickými produkty na vnitrostátní úrovni.

Členské státy mohou stanovit svému vnitrostátnímu orgánu pro hospodářskou soutěž nebo útvaru pro kontrolu trhu zřízenému v rámci tohoto orgánu, aby prováděly monitorování trhu s vnitrostátním regulačním orgánem. Při provádění takového sledování trhu má vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž nebo jeho útvar pro kontrolu trhu stejná práva a povinnosti jako vnitrostátní regulační orgán podle prvního pododstavce tohoto odstavce, odst. 3 druhého pododstavce druhé věty tohoto článku, čl. 4 odst. 2 druhé věty, čl. 8 odst. 5 první věty a článku 16.

3. Agentura nejméně jednou ročně předloží Komisi zprávu o svých činnostech podle tohoto nařízení a tuto zprávu zveřejní. V těchto zprávách agentura posoudí fungování a transparentnost různých kategorií trhů a způsobů obchodování a může Komisi předložit doporučení týkající se tržních pravidel, norem a postupů, které by mohly zlepšit integritu trhů a fungování vnitřního trhu. Může rovněž zhodnotit, zda by jakékoli minimální požadavky týkající se organizovaných trhů mohly přispět k větší transparentnosti trhu. Zprávy mohou být spojeny se zprávou uvedenou v čl. 11 odst. 2 nařízení (ES) č. 713/2009.

Agentura může předkládat Komisi doporučení, pokud jde o záznamy transakcí, včetně příkazů k obchodování, které považuje za nutné pro efektivní a účinné monitorování velkoobchodních trhů s energií. Před vydáním těchto doporučení agentura uskuteční konzultaci se zainteresovanými stranami, zejména s vnitrostátními regulačními orgány, příslušnými finančními orgány v členských státech, vnitrostátními orgány pro hospodářskou soutěž a Evropským orgánem pro cenné papíry a trhy.

Veškerá doporučení by měla být zpřístupněna Evropskému parlamentu, Radě a Komisi a veřejnosti.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 345, 23.12.2008, s. 75.

Článek 8

Sběr údajů

1. Účastníci trhu, osoby nebo orgány uvedené v odst. 4 písm. b) až f) jednající jejich jménem, poskytnou agentuře záznamy o transakcích na velkoobchodních trzích s energií, včetně příkazů k obchodování. Informace, které má oznámení zahrnovat, obsahují přesnou identifikaci velkoobchodních energetických produktů, které jsou nakupovány nebo prodávány, dohodnuté ceny a množství, termíny a lhůty dohodnutého plnění, jednotlivé strany transakce včetně osob, v jejichž prospěch je transakce prováděna a veškeré další příslušné informace. I když veškerou odpovědnost nesou účastníci trhu, jakmile jsou obdrženy požadované informace od osoby uvedené nebo orgánu uvedeného v odst. 4 písm. b) až f), považuje se oznamovací povinnost dotčeného účastníka trhu za splněnou.

2. Komise prostřednictvím prováděcích aktů:

- a) sestaví seznam smluv a derivátů, včetně příkazů k obchodování, které mají být oznamovány v souladu s odstavcem 1, a případně stanoví příslušné minimální prahové hodnoty pro oznamování transakcí;
- b) přijme jednotná pravidla pro oznamování informací, které mají být poskytovány v souladu s odstavcem 1;
- c) stanoví termín a formu, v níž mají být informace oznamovány.

Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 21 odst. 2. Zohlední stávající systémy oznamování.

3. Osoby uvedené v odst. 4 písm. a) až d), které oznámily transakce v souladu se směrnicí 2004/39/ES nebo s příslušnými právními předpisy Unie týkajícími se transakcí s deriváty, ústředních protistran a registrů obchodních údajů nesmějí podléhat dvojí oznamovací povinnosti týkající se těchto transakcí.

Aniž je dotčen první pododstavec tohoto odstavce, mohou prováděcí akty uvedené v odstavci 2 povolit, aby organizované trhy a systémy pro párování prodejních a kupních příkazů nebo systémy pro podávání zpráv mohly poskytovat agentuře záznamy o transakcích na velkoobchodních trzích s energií.

4. Pro účely odstavce 1 informace poskytnete:

- a) účastník trhu;
- b) třetí strana jednající jménem účastníka trhu;
- c) systém pro podávání zpráv;
- d) organizovaný trh, systém párování obchodů či jiná osoba, která v rámci své profese sjednává transakci;

e) registr obchodních údajů registrovaný nebo uznaný podle příslušných právních předpisů Unie týkajících se transakcí s deriváty, ústředních protistran a registrů obchodních údajů; nebo

f) příslušný orgán, který obdržel tyto informace v souladu s čl. 25 odst. 3 směrnice 2004/39/ES, nebo Evropský orgán pro cenné papíry a trhy, pokud obdržel tyto informace v souladu s příslušnými právními předpisy Unie týkajícími se transakcí s deriváty, ústředních protistran a registrů obchodních údajů.

5. Účastníci trhu poskytnou agentuře a vnitrostátním regulačním orgánům informace týkající se kapacity a využití zařízení pro výrobu, skladování, spotřebu nebo přepravu elektřiny či zemního plynu, nebo informace týkající se kapacity a využití zařízení pro LNG, včetně plánované nebo neplánované nedostupnosti těchto zařízení, pro účely monitorování obchodování na velkoobchodních trzích s energií. Povinnost podávání zpráv o účastnících trhu by se měla pokud možno omezovat na sběr potřebných informací nebo jejich částí ze stávajících zdrojů.

6. Komise prostřednictvím prováděcích aktů:

- a) přijme jednotná pravidla pro oznamování informací, které mají být poskytovány v souladu s odstavcem 5, a případně pro příslušné prahové hodnoty pro oznamování informací;
- b) stanoví termín a formu, v níž mají být informace oznamovány.

Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 21 odst. 2. Zohlední stávající oznamovací povinnost podle nařízení (ES) č. 714/2009 a (ES) č. 715/2009.

Článek 9

Registrace účastníků trhu

1. Účastníci trhu, kteří provádějí transakce, jež je třeba oznámit agentuře v souladu s čl. 8 odst. 1, se zaregistrují u vnitrostátního regulačního orgánu v členském státě, v němž mají sídlo nebo bydliště nebo, pokud nemají sídlo ani bydliště v Unii, v členském státě, v němž působí.

Účastník trhu se zaregistruje pouze u jednoho vnitrostátního regulačního orgánu. Členské státy nevyžadují od účastníka trhu již registrovaného v jiném členském státě, aby se zaregistroval znovu.

Registrací účastníků trhu nejsou dotčeny povinnosti dodržovat příslušná pravidla pro obchodování a vyrovnavání.

2. Nejpozději tři měsíce ode dne, kdy Komise přijme prováděcí akty uvedené v čl. 8 odst. 2, zřídí vnitrostátní regulační orgány vnitrostátní registry účastníků trhu, které budou aktualizovat. Registr poskytne každému účastníkovi trhu jedinečný identifikátor a bude obsahovat údaje dostatečné k identifikaci účastníka trhu, včetně příslušných podrobností týkajících se identifikačního čísla plátce daně z přidané hodnoty, jeho sídla, osob odpovědných za jeho provozní a obchodní rozhodnutí, ovládající osoby nebo osob, které mají prospěch z obchodních činností účastníka trhu.

3. Vnitrostátní regulační orgány zašlou informace ze svých vnitrostátních registrů agentuře ve formátu stanoveném agenturou. Agentura ve spolupráci s těmito regulačními orgány tento formát stanoví a zveřejní jej do 29. června 2012. Na základě informací poskytnutých vnitrostátními regulačními orgány vytvoří agentura evropský registr účastníků trhu. Vnitrostátní regulační orgány a jiné příslušné orgány mají k evropskému registru přístup. S výhradou článku 17 může agentura rozhodnout, že evropský registr nebo výňatky z něj zveřejní, za předpokladu, že nebudou zpřístupněny informace o jednotlivých účastnících trhu, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu.

4 Účastníci trhu uvedení v odstavci 1 tohoto článku předloží registrační formulář vnitrostátnímu regulačnímu orgánu před zahájením transakce, kterou je třeba oznámit agentuře v souladu s čl. 8 odst. 1.

5. Účastníci trhu uvedení v odstavci 1 neprodleně sdělí vnitrostátnímu regulačnímu orgánu jakoukoli změnu v údajích uvedených v registračním formuláři.

Článek 10

Sdílení informací mezi agenturou a jinými orgány

1. Agentura vytvoří mechanismy pro sdílení informací, které obdrží v souladu s čl. 7 odst. 1 a článkem 8, s vnitrostátními regulačními orgány, příslušnými finančními orgány členských států, vnitrostátními orgány pro hospodářskou soutěž, Evropským orgánem pro cenné papíry a trhy a jinými příslušnými orgány. Před vytvořením těchto mechanismů je agentura s uvedenými orgány zkonzultuje.

2. Agentura poskytne přístup k mechanismům uvedeným v odstavci 1 pouze orgánům, které vytvořily systémy umožňující agentuře plnit požadavky čl. 12 odst. 1.

3. Registry obchodních údajů registrované nebo uznané podle příslušných právních předpisů Unie týkajících se transakcí s deriváty, ústředních protistran a registrů obchodních údajů zpřístupní agentuře příslušné informace týkající se velkoobchodních energetických produktů a derivátů emisních povolenek, které shromáždily.

Evropský orgán pro cenné papíry a trhy předá agentuře zprávy o transakcích týkajících se velkoobchodních energetických produktů, které obdržel podle čl. 25 odst. 3 směrnice 2004/39/ES a podle příslušných právních předpisů Unie týkajících se transakcí s deriváty, ústředních protistran a registrů obchodních údajů. Příslušné orgány, které obdrží zprávy o transakcích s velkoobchodními energetickými produkty podle čl. 25 odst. 3 směrnice 2004/39/ES, předají tyto zprávy agentuře.

Agentura a orgány odpovědné za dohled nad obchodováním s emisními povolenkami nebo deriváty souvisejícími s emisními povolenkami navzájem spolupracují a vytvoří vhodné mechanismy, které agentuře umožní přístup k záznamům o transakcích s emisními povolenkami a deriváty souvisejícími s emisními povolenkami v případě, že tyto orgány shromažďují informace o takových transakcích.

Článek 11

Ochrana údajů

Tímto nařízením nejsou dotčeny povinnosti členských států týkající se jejich zpracování osobních údajů podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů⁽¹⁾ ani povinnosti agentury při plnění jejích úkolů týkající se zpracování osobních údajů podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 ze dne 18. prosince 2000 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány a institucemi Společenství a o volném pohybu těchto údajů⁽²⁾.

Článek 12

Provozní spolehlivost

1. Agentura zajistí důvěrnost, integritu a ochranu informací obdržených podle čl. 4 odst. 2 a článků 8 a 10. Agentura přijme veškerá nezbytná opatření k zamezení jakéhokoli zneužití informací uchovávaných v jejích systémech a k zamezení neoprávněného přístupu k těmto informacím.

Vnitrostátní regulační orgány, příslušné finanční orgány členských států, vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž, Evropský orgán pro cenné papíry a trhy a další příslušné orgány zajistí důvěrnost, integritu a ochranu informací, které obdrží podle čl. 4 odst. 2, čl. 7 odst. 2, čl. 8 odst. 5 nebo článku 10, a přijmou opatření, která zabrání jakémukoli zneužití těchto informací.

Agentura označí zdroje operačního rizika a minimalizuje je vypracováním vhodných systémů, kontrol a postupů.

(1) Úř. věst. L 281, 23.11.1995, s. 31.

(2) Úř. věst. L 8, 12.1.2001, s. 1.

2. S výhradou článku 17 může agentura rozhodnout, že zveřejní části informací, které má k dispozici, ovšem za podmínky, že se nezveřejní informace, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu a které se týkají jednotlivých účastníků trhu nebo jednotlivých transakcí nebo konkrétních trhů, a ani není možné tyto informace odvodit.

Agentura zpřístupní informace ze své databáze, které nejsou z obchodního hlediska citlivé k vědeckým účelům, s výhradou požadavků na zachování důvěrnosti.

Informace se v zájmu zvýšení transparentnosti velkoobchodních trhů s energií zveřejní nebo zpřístupní pouze, pokud je nepravděpodobné, že by tím došlo k narušení hospodářské soutěže na těchto trzích s energií.

Agentura šíří informace spravedlivým způsobem podle transparentních pravidel, která stanoví a zveřejní.

Článek 13

Uplatňování zákazu proti zneužívání trhu

1. Vnitrostátní regulační orgány zajistí, aby se uplatňovaly zákazy stanovené v článcích 3 a 5 a povinnosti stanovené v článku 4.

Každý členský stát zajistí, aby jeho vnitrostátní regulační orgány měly vyšetřovací a vynucovací pravomoci nezbytné pro výkon jeho funkcí do 29. června 2013. Pravomoci jsou vykonávány přiměřeným způsobem.

Tyto pravomoci mohou být vykonávány:

- a) přímo;
- b) ve spolupráci s jinými orgány; nebo
- c) podáním návrhu u příslušných justičních orgánů.

V případě potřeby mohou vnitrostátní regulační orgány vykonávat své vyšetřovací pravomoci ve spolupráci s organizovanými trhy, systémy párování obchodů či jinými osobami, které v rámci své profese sjednávají transakce, jak je uvedeno v čl. 8 odst. 4 písm. d).

2. Vyšetřovací a vynucovací pravomoci uvedené v odstavci 1 se omezí na účel vyšetřování. Musí být vykonávány v souladu s vnitrostátními právními předpisy a zahrnují právo:

- a) na přístup k jakémukoli příslušnému dokumentu v jakékoli formě a na obdržení jeho kopie;
- b) požadovat informace od každé dotčené osoby, včetně těch, které se postupně zapojily do předávání příkazů nebo

provádění dotyčných operací, jakož i jejich zmocnitelů, a je-li třeba, předvolat a vyslechnout každou takovou osobu nebo zmocnitele;

- c) na provádění kontrol na místě;
- d) požadovat existující záznamy o telefonních hovorech a datovém provozu;
- e) požadovat ukončení jakéhokoli jednání, které je v rozporu s tímto nařízením nebo akty v přenesené pravomoci či prováděcími akty, přijatými na jeho základě;
- f) požádat soud o zmrazení nebo obstavení majetku;
- g) požádat soud nebo jiný příslušný orgán o uložení dočasného zákazu profesionální činnosti.

Článek 14

Právo na odvolání

Členské státy zajistí, aby na vnitrostátní úrovni existovaly vhodné mechanismy, v jejichž rámci má strana, jíž se rozhodnutí regulačního orgánu týká, právo odvolat se k orgánu nezávislému na zúčastněných stranách a jakémkoli orgánu veřejné moci.

Článek 15

Povinnosti osob, které v rámci své profese sjednávají transakce

Každá osoba, která v rámci své profese sjednává transakce s velkoobchodními energetickými produkty a má důvodné podezření, že by nějaká transakce mohla porušovat články 3 nebo 5, to neprodleně oznámí vnitrostátnímu regulačnímu orgánu.

Osoby, které v rámci své profese sjednávají transakce s velkoobchodními energetickými produkty, musí stanovit a dodržovat účinná opatření a postupy pro zjišťování porušení článků 3 nebo 5.

Článek 16

Spolupráce na úrovni Unie a na vnitrostátní úrovni

1. Agentura se snaží zajistit, aby vnitrostátní regulační orgány plnily své úkoly podle tohoto nařízení koordinovaně a důsledně.

Agentura podle potřeby zveřejní nezávazné pokyny týkající se používání definic stanovených v článku 2.

Vnitrostátní regulační orgány spolupracují za účelem plnění svých povinností v souladu s tímto nařízením s agenturou a vzájemně mezi sebou, a to i na regionální úrovni.

Vnitrostátní regulační orgány, příslušné finanční orgány a vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž členského státu mohou navázat vhodné formy spolupráce s cílem zajistit efektivní a účinné vyšetřování a vymáhání a přispět ke konzistentnímu a důslednému přístupu k vyšetřování, soudnímu řízení a vymáhání tohoto nařízení a příslušných ustanovení finančního a soutěžního práva.

2. Vnitrostátní regulační orgány neprodleně informují agenturu podle možnosti co nejpřesněji, mají-li oprávněné důvody domnívat se, že buď v tomto členském státě, nebo v jiném členském státě, dochází nebo došlo k jednání, které porušuje toto nařízení.

Má-li vnitrostátní regulační orgán nebo určený orgán podezření, že k jednání, které se dotýká velkoobchodních trhů s energií nebo cen velkoobchodních energetických produktů v jeho členském státě, došlo v jiném členském státě, může agenturu požádat, aby učinila kroky v souladu s odstavcem 4 tohoto článku nebo, pokud se jednání týká finančních nástrojů podléhajících článku 9 směrnice 2003/6/ES, v souladu s odstavcem 3 tohoto článku.

3. S cílem zajistit koordinovaný a konzistentní přístup ke zneužívání trhů na velkoobchodních trzích s energií:

- a) vnitrostátní regulační orgány informují příslušný finanční orgán svého členského státu a agenturu, pokud mají oprávněné důvody domnívat se, že dochází nebo došlo na velkoobchodních trzích s energií k jednání, které představuje zneužívání trhu ve smyslu směrnice 2003/6/ES a které se dotýká finančních nástrojů, na něž se vztahuje článek 9 uvedené směrnice; za tím účelem mohou vnitrostátní regulační orgány navázat vhodné formy spolupráce s příslušným finančním orgánem ve svém členském státě;
- b) agentura informuje Evropský orgán pro cenné papíry a trhy a příslušný finanční orgán, pokud má oprávněné důvody domnívat se, že dochází nebo došlo na velkoobchodních trzích s energií k jednání, které představuje zneužívání trhu ve smyslu směrnice 2003/6/ES a které se dotýká finančních nástrojů, na něž se vztahuje článek 9 uvedené směrnice;
- c) příslušný finanční orgán členského státu informuje Evropský orgán pro cenné papíry a trhy a agenturu, pokud má oprávněné důvody domnívat se, že k jednání, které porušuje články 3 a 5, dochází nebo došlo na velkoobchodních trzích s energií v jiném členském státě;
- d) vnitrostátní regulační orgány informují orgán pro hospodářskou soutěž svého členského státu, Komisi a agenturu, pokud mají oprávněné důvody domnívat se, že na velkoobchodních trzích s energií dochází nebo došlo k jednání, které pravděpodobně představuje porušení práva hospodářské soutěže.

4. Pokud má agentura podezření, mimo jiné na základě počátečních posouzení nebo analýzy, že došlo k porušení tohoto nařízení, je oprávněna za účelem plnění svých úkolů podle odstavce 1:

- a) požádat jeden nebo více vnitrostátních regulačních orgánů o poskytnutí všech informací týkajících se porušení, na něž existuje podezření;
- b) požádat jeden nebo více vnitrostátních regulačních orgánů o zahájení vyšetřování porušení, na něž existuje podezření, a učinit příslušná opatření k nápravě zjištěného porušení. O příslušných opatřeních k nápravě zjištěného porušení rozhodne dotčený vnitrostátní regulační orgán;
- c) pokud je toho názoru, že možné porušení má nebo mělo přeshraniční dopad, zřídit a koordinovat vyšetřovací skupinu složenou ze zástupců dotčených vnitrostátních regulačních orgánů za účelem šetření, zda toto nařízení bylo porušeno a ve kterém členském státě k porušení došlo. Je-li to vhodné, agentura může rovněž požádat o účast zástupců příslušného finančního orgánu nebo jiného příslušného orgánu jednoho nebo více členských států ve vyšetřovací skupině.

5. Vnitrostátní regulační orgán, který obdrží žádost o informace v souladu s odst. 4 písm. a) nebo žádost o zahájení vyšetřování porušení, na něž existuje podezření, v souladu s odst. 4 písm. b), přijme neprodleně potřebná opatření k vyhovění této žádosti. Jestliže tento vnitrostátní regulační orgán není schopen neprodleně poskytnout požadované informace, sdělí agentuře bezodkladně své důvody.

Odchylně od prvního pododstavce může vnitrostátní regulační orgán odmítnout vyhovět žádosti, pokud:

- a) by vyhovění žádosti mohlo mít nepříznivý dopad na suverenitu nebo bezpečnost dotčeného členského státu;
- b) již bylo zahájeno soudní řízení ohledně stejných činů a proti stejným osobám před orgány dotčeného členského státu; nebo
- c) již byl vydán pravomocný rozsudek ve vztahu k těmto osobám za stejné činy v dotčeném členském státě.

Ve všech těchto případech musí vnitrostátní regulační orgán informovat agenturu a poskytnout jí co nejpodrobnější informace o takovém řízení nebo rozsudku.

Vnitrostátní regulační orgány se účastní činnosti vyšetřovací skupiny svolané v souladu s odst. 4 písm. c) a poskytnou veškerou potřebnou pomoc. Činnost vyšetřovací skupiny koordinuje agentura.

6. Poslední věta čl. 15 odst. 1 nařízení (ES) č. 713/2009 se nepoužije na agenturu, pokud vykonává své úkoly podle tohoto nařízení.

Článek 17

Profesní tajemství

1. Na veškeré důvěrné informace přijaté, vyměňované nebo předané podle tohoto nařízení se vztahuje profesní tajemství podle odstavců 2, 3 a 4.

2. Povinnost dodržovat profesní tajemství se vztahuje na:

- a) osoby, které pracují nebo pracovaly pro agenturu;
- b) auditory a experty určené agenturou;
- c) osoby, které pracují nebo pracovaly pro vnitrostátní regulační orgány nebo pro další příslušné orgány;
- d) auditory a experty určené vnitrostátními regulačními orgány nebo dalšími příslušnými orgány, kteří přijímají důvěrné informace v souladu s ustanoveními tohoto nařízení.

3. Žádné důvěrné informace, které osoby uvedené v odstavci 2 získaly při plnění svých povinností, nesmí být prozrazeny jiné osobě ani orgánu, kromě obecných nebo souhrnných informací, na jejichž základě není možné identifikovat jednotlivého účastníka trhu ani konkrétní trh, aniž jsou dotčeny případy, na které se vztahuje trestní právo nebo jiná ustanovení tohoto nařízení nebo jiné příslušné právní předpisy Unie.

4. Aniž jsou dotčeny případy, na které se vztahuje trestní právo, může agentura, vnitrostátní regulační orgány, příslušné finanční orgány členských států, Evropský orgán pro cenné papíry a trhy, úřady nebo osoby, které přijímají důvěrné informace podle tohoto nařízení, použít tyto informace pouze při plnění svých povinností a úkolů. Jiné úřady, orgány nebo osoby mohou tyto informace použít pro účel, pro který jim byly poskytnuty, nebo v souvislosti se správním nebo soudním řízením týkajícím se výslovně plnění těchto úkolů. Orgány, které přijímají informace, mohou použít tyto informace pro jiné účely, pokud s tím souhlasí agentura, vnitrostátní regulační orgány, příslušné finanční orgány členských států, Evropský orgán pro cenné papíry a trhy, úřady nebo osoby, které sdělují informace.

5. Tento článek nebrání orgánu v členském státě, v souladu s vnitrostátními právními předpisy, ve výměně nebo předávání důvěrných informací, pokud je neobdržel od orgánu jiného členského státu nebo agentury podle tohoto nařízení.

Článek 18

Sankce

Členské státy stanoví sankce za porušení tohoto nařízení a přijmou veškerá opatření nezbytná pro jejich uplatňování. Stanovené sankce musí být účinné, odrazující a přiměřené a musí odrážet povahu, trvání a závažnost porušení, škody způsobené spotřebitelům a potenciální zisky z obchodování na základě důvěrných informací a manipulace s trhem.

Členské státy oznámí takto stanovené sankce Komisi do 29. června 2013 a neprodleně jí sdělí i všechny následné změny týkající se těchto ustanovení.

Členské státy zajistí, aby vnitrostátní regulační orgán mohl sdělit veřejnosti opatření nebo sankce ukládané za porušení tohoto nařízení, pokud by toto zveřejnění nezpůsobilo zúčastněným stranám nepřiměřenou škodu.

Článek 19

Mezinárodní vztahy

V míře nezbytné pro dosažení cílů stanovených v tomto nařízení a aniž jsou dotčeny příslušné pravomoci členských států a orgánů a institucí Unie, včetně Evropské služby pro vnější činnost, může agentura rozvíjet kontakty a uzavírat správní ujednání s orgány dohledu, mezinárodními organizacemi i se správními orgány třetích zemí, zejména těmi, které ovlivňují velkoobchodní trh Unie s energií, s cílem podpořit harmonizaci regulačního rámce. Tyto dohody nezakládají právní závazky pro Unii a její členské státy, ani nebrání členským státům a jejich příslušným orgánům v uzavírání dvoustranných či vícestranných dohod s orgány dohledu, mezinárodními organizacemi a správními orgány třetích zemí.

Článek 20

Výkon přenesené pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.

2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v článku 6 je svěřena Komisi na období pěti let od 28. prosince 2011. Komise vypracuje zprávu o přenesené pravomoci nejpozději devět měsíců před uplynutím tohoto pětiletého období. Přenesení pravomoci se automaticky prodlužuje o stejnou dlouhou dobu, pokud Evropský parlament nebo Rada nevysloví proti tomuto prodloužení námitku nejpozději tři měsíce před uplynutím každého z těchto období.

3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v článku 6 kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm blíže určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie*, nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.

4. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.

5. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle článku 6 vstoupí v platnost, pouze pokud proti němu Evropský parlament nebo Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

Článek 21

Postup projednávání ve výboru

1. Komisi je nápomocen výbor. Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.

2. Pokud se odkazuje na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.

Článek 22

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Ustanovení čl. 8 odst. 1, odst. 3 prvního pododstavce a odstavců 4 a 5 se použijí šest měsíců ode dne, kdy Komise přijme příslušné prováděcí akty uvedené v čl. 8 odst. 2 a 6.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

Ve Štrasburku dne 25. října 2011.

Za Evropský parlament

předseda

J. BUZEK

Za Radu

předseda

M. DOWGIELEWICZ

PROHLÁŠENÍ KOMISE

Komise je toho názoru, že prahové hodnoty pro oznamování transakcí ve smyslu čl. 8 odst. 2 písm. a) a informací ve smyslu čl. 8 odst. 6 písm. a) nelze stanovit prostřednictvím prováděcích aktů.

Komise ve vhodných případech předloží legislativní návrh, v němž takové prahové hodnoty stanoví.

PROHLÁŠENÍ RADY

V souvislosti s opatřením stanoveným článkem 8 svěřil normotvůrce EU Komisi prováděcí pravomoc v souladu s článkem 291 SFEU. Tento krok je pro Komisi právně závazný, a to navzdory prohlášení, jež Komise učinila ve vztahu k čl. 8 odst. 2 písm. a) a čl. 8 odst. 6 písm. a).
